

## UVODNA RIJEČ

Pred nama je prvi broj godišta 61 za 2018. godinu. Ova godina značajna je za časopis *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* jer časopis od sada izlazi u dva broja godišnje, a članci na mreži od ove godine imaju DOI-oznake. Naredni broj u ovoj godini tematski je broj na temu obrazovanja stručnjaka u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti, a gosti urednici bit će mu Ana Barbarić i Boris Badurina.

U ovom raznovrsnom broju donosimo sveukupno 26 zanimljivih znanstvenih i stručnih radova – od toga 11 radova predstavljenih na skupu *Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena*, održanom u okviru 2. Konferencije korisnika Integriranog knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice i knjižnica iz sustava znanosti i visokog obrazovanja (Zagreb, 28.–29. 11. 2017.).

Broj započinje izvrsnom analizom organizacije i upravljanja zbirkama u knjižnicama škola koje provode nastavu na manjinskim jezicima u Republici Hrvatskoj, čiji su autori Bojan Lazić i Tatjana Aparac-Jelušić. Nakon toga, Josip Ferlindeš i Sonja Špiranec u članku pod naslovom *Teorijsko-filozofsko utemeljenje knjižnične i informacijske znanosti u filozofiji informacije* daju kritičku analizu filozofije informacije Luciana Floridija. Zagorka Majstorović i Jelka Petrak bave se analizom publicističke aktivnosti u području hrvatskog visokoškolskog i specijalnog knjižničarstva te analiziraju razdoblje između 1950. i 2015. godine. Informacijskom pismošću tinejdžera bave se naredna dva rada. Rad autorica Alice Kolarić, Collen Cool i Ivanke Stričević daje iscrpan pregled literature na temu informacijskog ponašanja adolescenata pri donošenju odluka u svakodnevnom životu i može poslužiti kao polazište svima koji se zanimaju za tu temu, dok rad autorica Vere Vitori, Petre Stulić i Matee Bakmaz govori o konkretnom projektu informacijskog opismenjavanja adolescenata u Gradskoj knjižnici Zadar.

Čitatelji koje zanimaju narodne knjižnice u ovom će broju pronaći niz radova iz tog područja knjižničarstva. O novim knjižničnim uslugama narodnih knjižnica u svijetu i Hrvatskoj te o važnosti knjižničnog prostora za provođenje slobodnog vremena može se pročitati više u radovima autora Ivančice Đukec Kero, Kristine Krpan i Aleksandre Pikić te Antonele Bokan i Ljiljane Poljak. S druge strane, autori Ivana Katavić i Radovan Vrana u svome radu daju usporedbu strateških planova hrvatskih i inozemnih narodnih knjižnica. O zanimljivim radionicama iz STEM-područja u Gradskoj knjižnici Zadar može se pročitati više u radu Milka Belevskog, dok autorice Ketii Krpan, Iva Klak Mršić i Višnja Cej pišu o mogućno-

stima provođenja razvojne biblioterapije na odjelima za djecu i mlade u narodnim knjižnicama.

Božica Dragaš bavi se poviješću Knjižnice Marina Držića u Zagrebu, a poviješću obrazovanja u području informacijske i komunikacijske znanosti bave se autorice Marija Erl Šafar i Tihana Lubina u radu *Formalno obrazovanje knjižničara: kratki povijesni pregled*.

Naredna dva rada bave se mrežnom prisutnošću – autorice Breza Šalamon-Cindori i Daniela Živković analiziraju dostupnost i stupanj očuvanosti prostora Nacionalne i sveučilišne knjižnice na mreži, dok Antonija Filipeti progovara o karakteristikama i funkcionalnosti mrežnih stranica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj.

Posljednji rad u ovom dijelu rad je autorica Edite Bačić i Mihale Kovačić i govori o arhivu Društva knjižničara Split te o važnosti čuvanja arhivskog gradiva radi sustavnog dokumentiranja djelovanja na lokalnoj razini.

Drugi dio sveščića donosi 11 radova predstavljenih na skupu *Knjižnični podaci: interoperabilnost, povezivanje i razmjena*, održanom u Zagrebu 2017. godine. S obzirom na temu skupa, svi su radovi vezani uz neki vid organizacije bibliografskih podataka.

Rad Ivana Miočića govori o modelima ostvarivanja veza u bibliografskim zapisima, a naglasak se stavlja na primjenu posebnog polja za povezivanje integriranog knjižničnog programa Aleph (LKR). Elia Ekinović Micak govori o odabiru usvojenih oblika imena osoba kroz prizmu međunarodnih načela, knjižničnog referentnog modela te izvora podataka. Dijana Machala u ovom dijelu ima dva rada – u prvom daje dubinsku analizu korištenja i prihvaćanja Integriranog knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te visokoškolskih i znanstvenih knjižnica u Republici Hrvatskoj, dok u drugom radu problematizira interoperabilnost hrvatskog skupnog kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. O temi interoperabilnosti govore i autorice Karolina Holub i Ljiljana Jertec, koje tu temu promatraju kroz prizmu zapisa ocjenskih radova u Dabru. Suzana Dimovski i Katarina Tuškan pišu o normativnoj bazi predmetnih odrednica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, dok Anita Katulić problematizira normativnu bazu imena u kontekstu Opće uredbe o zaštiti podataka. Jakov M. Vežić razmatra mogućnosti suradnje nakladnika i knjižnica, i to kroz prizmu različitih računalnih formata: ONIX, MARC21 i UNIMARC, dok autori Ivan Kapec i Krunoslav Peter daju prikaz izrade izvještaja pomoću programskog jezika Awk u Zbirci rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Vesna Vlašić Jurić i Marija Perkec u svome radu govore o povezivanju digitalnih podataka iz distribuiranih izvora na primjeru izgradnje virtualne izložbe *Crteži Huga*

*Conrada von Hötzendorfa*, dok Irena Kranjec, Marijana Glavica i Alen Vodopijevec u posljednjem radu u sveščiću aktualiziraju temu otvorenih istraživačkih podataka i uloge visokoškolskih knjižnica.

Broj završava dvama prikazima – Koraljka Golub piše o novoobjavljenoj knjizi Tatjane Aparac-Jelušić *Digital libraries for cultural heritage: development, outcomes, and challenges from European perspectives*, dok Kristina Silaj daje prikaz djela *Narodna knjižnica: središte kulturnog i društvenog života* autorice Jasne Kovačević. Obje su publikacije objavljene 2017. godine.

Kao što vidite, dragi čitatelji, pred vama se nalazi temama i radovima vrlo bogat novi broj Vjesnika bibliotekara Hrvatske. Nadam se da će u njemu svatko pronaći nešto za sebe.

U Osijeku 3. srpnja 2018.

Kornelija Petr Balog